

Östmarks skolas plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen: Förskoleklass, grundskola årskurs 1-5 och fritidshem.

Planen gäller från och med: 2019-10-01

Planen gäller till och med 2020-09-30

Revideras varje läsår, ansvarig är rektor

Innehållsförteckning

Vision	3
Till dig som elev:	3
Till dig som vårdnadshavare:	3
Till dig som personal:	3
Vår plan mot diskriminering och kränkande behandling är ett målinriktat arbete för att:	4
Östmarks skolas trygghetsmål.....	4
Skolans ansvar.....	4
Delaktighet och förankring.....	5
Elevernas delaktighet	5
Vårdnadshavarnas delaktighet.....	5
Personalens delaktighet	5
Förankring av planen.....	6
Kartläggning.....	6
Utvärdering	6
Utvärdering av förra årets plan	6
Utvärdering av årets plan.....	8
Främjande och förebyggande arbete under läsåret 2019-2020	8
Åtgärder 2019/2020.....	10
Bilaga 1.	12
Ordningsregler 2019/2020	12
Bilaga 2.	13
Rutiner vid diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling	13
Bilaga 3.	15
Definitioner.....	15
Vad är diskriminering?	15
Direkt diskriminering.....	15
Indirekt diskriminering.....	15
Vad är trakasserier?	15

Vision

Vi vill att alla, elever och personal, ska känna sig trygga på skolan och därmed få möjlighet till både lärande och utveckling. Alla som arbetar inom skolan ska ha ett respektfullt bemötande och bidra till en miljö där alla känner sig välkomna och inkluderade. Vår ambition är att behandla alla utifrån var och ens förutsättningar. Skolan har ett gemensamt ansvar för barnens och elevernas välbefinnande. Huvudansvaret för det dagliga arbetet har klasslärare/mentor och arbetslag. Syftet är att det ska vara en god grund för en gemensam värdegrund för både personal och elever. Relationer och bemötande är nyckelord och en viktig del för den totala måluppfyllelsen på vår skola.

Till dig som elev:

Du som elev har rätt till en trygg skolmiljö. Planen mot diskriminering och kränkande behandling är en plan som visar hur skolan ska arbeta för att uppnå det. Den innehåller vilka rutiner och åtgärder som gäller vid diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. För att skolan ska kunna ge rätt stöd och hjälp är det viktigt att skolan får reda på om någon är utsatt.

Det finns olika sätt att göra detta på:

- Prata med din lärare eller annan vuxen på skolan
- Berätta för någon i Elevhälsan eller rektor
- Berätta för dina vårdnadshavare som tar kontakt med skolans personal

Till dig som vårdnadshavare:

Planen visar hur skolan arbetar för att förebygga och agera mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier. Detta för att ditt barn ska vara tryggt och kunna utvecklas i skolan. Kontakta mentor, lärare eller annan personal om du misstänker att ditt barn blir utsatt för någon slags kränkning eller utsätter andra. Då kan vi hjälpas åt att utreda orsaker och komma tillrätta med problemet.

Till dig som personal:

Denna plan visar rutiner och lagar så att vår vision och våra gemensamma mål kan uppnås och utvärderas under årets gång. Planen ska tas upp, läsas igenom och diskuteras i varje arbetslag inför varje terminsstart. Planen ska vara ett levande dokument och ska vävas in i undervisningen. Personalen är med och utformar planen genom att bl.a. ta del av enkätresultaten och utifrån dessa identifiera riskområden och ge förslag på insatser som bör genomföras. Det är viktigt att all personal har kunskap om denna plan. Denna plan ska kommuniceras vid varje läsårsstart till personal, elever och vårdnadshavare.

Vår plan mot diskriminering och kränkande behandling är ett målinriktat arbete för att:

- Främja elevers lika rättigheter på skolan.
- Förebygga och motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

På Östmarks skola råder nolltolerans mot diskriminering och kränkande behandling. Vi vill att alla elever ska känna trygghet och mötas av positiva uppskattande vuxna, som reagerar på, och agerar mot, alla former av diskriminering och kränkande behandling.

Trygghet är en förutsättning för lärande. Hela skolan ska därför medvetet granska det dagliga arbetet med att utveckla och säkerställa elevens enskilda rättigheter.

Likabehandlingsarbetet regleras av diskrimineringslagen (2008:567) och skollagen (2010:800). Sammanfattningsvis innebär dessa lagar förbud mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling av barn och elever. Vidare får barn och elever ett lagligt skydd mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. All personal har anmälningsskyldighet till rektor när elev upplever sig diskriminerad, trakasserad eller kränkt.

Lagen omfattar all verksamhet som beskrivs i skollagen.

Östmarks skolas trygghetsmål

- Alla har rätt att känna trygghet på skolan/fritidshem.
- Ingen ska utsättas för diskriminering eller kränkande behandling på skolan/fritidshem.
- Alla arbetar för att motverka diskriminering och kränkande behandling.
- Alla ska kunna känna att de blir respekterade av såväl elever som personal.
- Ingen ska behöva vara rädd inom skolans område.
- Alla elever ska veta vem de kan vända sig till om de själva eller en kamrat upplever sig diskriminerad eller kränkt.

Skolans ansvar

Under rektors ledning ansvarar varje skola för att utarbeta en lokalt anpassad plan mot diskriminering och kränkande behandling samt ordningsregler.

Ordningsreglerna skall utarbetas i samråd med elever och vårdnadshavare.

Planen ska konkret ange hur skolan/fritids arbetar för att upptäcka, anmäla, utreda, dokumentera, åtgärda och följa upp kränkningar och diskriminering. Den ska även

vara ett levande verktyg i det dagliga arbetet. Det skall tydligt framgå på vilket sätt skolan/fritids skall arbeta för att uppnå detta.

Den ska följas upp årligen vid kvalitetsarbetet då nya målsättningar och åtgärder kan behöva omformuleras.

Delaktighet och förankring

Elevernas delaktighet

I början av höstterminen går eleverna igenom gångna läsårets plan, eleverna är med och utvärderar samt kommer med förslag på åtgärder inför revideringen av nya planen. Varje vår görs en trivselenkät om bl.a. elevernas trivsel och psykosociala arbetsmiljö. Ordningsreglerna diskuteras på klassråd och elevråd, utifrån dessa forum fastställer sedan rektor ordningsreglerna. Detta som en del i uppföljningen av planen och olika enkäter under läsåret.

Vårdnadshavarnas delaktighet

I början av höstterminen delges alla vårdnadshavare planen och ombeds ge synpunkter till skolledningen.

Personalens delaktighet

Efter trivselenkätens genomförande analyseras resultaten av elevhälsa och arbetslag. Sammanställningen görs av kurator och rektor. Detta ligger till grund för vilka åtgärder och insatser skolan ska utföra.

Skolledning och kurator ansvarar för att:

- Rutiner för kränkningar är väl kända hos all personal.
- Trivselenkäten blir genomförd varje termin.

Arbetslaget ansvarar för att:

- Ordningsregler behandlas på klassråd och elevråd.
- Trivsel och arbetsmiljöfrågor behandlas på klassråd och elevråd.
- Planen mot diskriminering och kränkande behandling analyseras/diskuteras och blir väl kända bland elever och vårdnadshavare.
- Planen är en naturlig del i det vardagliga arbetet.
- Se över hur värdskapet används på bästa sätt för att skapa trygghet och utifrån det planera och genomföra ändringar vid behov.

Mentor ansvarar för att:

- Frågor om trivsel och studiero tas upp på utvecklingssamtal.

- Ha regelbundna samtal med eleverna om deras skolsituation.

Förankring av planen

Planen förankras hos elever genom klassråd, och elevråd och genom det kontinuerliga arbetet som elevhälsan, mentor, arbetslaget och alla undervisande ansvarar för. Vårdnadshavare får tycka till enligt ovan och får tillgång till den nya planen senast 191001. Planen lyfts upp på utvecklingssamtal och ska användas som en naturlig del av den ordinarie verksamheten.

Kartläggning

En kartläggning ska ske varje vårtermin och planen mot diskriminering och kränkande behandling revideras snarast efter skolstart varje hösttermin, senast 1/10. En del i kartläggningen är en elevenkät, som samtliga elever anonymt fyller i. Detta sker i slutet av vårterminen. Syftet är att få kunskap om elevernas trivsel på skolan/fritids och att kunna åtgärda eventuella brister. Arbetslaget analyserar och diskuterar resultaten med elevråd och detta överlämnas därefter till rektor. Materialet ligger till grund för vilka åtgärder skolan/fritids ska vidta för att öka elevernas trivsel och trygghet. Varje mentor ansvarar för att vid varje utvecklingssamtal, tillsammans med elev och vårdnadshavare, diskutera den psykosociala arbetsmiljön och elevens trivsel på skolan/fritidshem.

Utvärdering

Utvärdering av förra årets plan

Vid vårterminens slut sammanställdes resultatet av brukar- och elevenkäterna.

De analyserades av arbetslagen och enskilda pedagoger utifrån frågeställningar givna av skolledningen. Frågeställningarna diskuterades sedan på arbetslagsnivå för att skapa samsyn och gemensam hållning.

Samtliga under året inkomna kränkningsanmälningar har dokumenterats och analyserats. Inkomna incidentrapporter har hanterats enligt planen.

Förra årets plan mot diskriminering och kränkande behandling innehöll ett antal konkreta mål. De utvärderas nedan.

Utvärdering av åtgärder 2018-2019

- Främja ett gott språkbruk.

Språkbruket är en pågående process som vi ständigt arbetar med. Personalen på skolan/fritids reagerar direkt när de hör ett ovårdat språk. Vi har samtal med berörda elever och vid behov med vårdnadshavare. Vi har alltid en dialog mellan verksamheterna när något har inträffat.

Ansvariga: All personal på skolan

- Förebygga och motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Vi har blivit mer noga med att göra kränkingsanmälningar och ha samtal med berörda elever. Vi använder också så kallade allvarssamtal med de äldre eleverna i samband med konflikter som uppstått.

Ansvariga: All personal på skolan.

- Inkluderande utvecklingssamtal.

På utvecklingssamtalen har 4 - 5:an fortsatt med att hålla i sina egna samtal, vilket upplevts positivt av både vårdnadshavare och elever. De elevledda samtalen planeras och förbereds tillsammans med mentor. I årskurs F-3 håller klasslärarna på att utarbeta en förbättring gällande utvecklingssamtal.

Ansvariga: Ansvariga mentorer.

- Arbeta med diskrimineringsgrunder.

Vi har arbetat aktivt med diskrimineringsgrunden, etnicitet, religion och annan trosuppfattning. Vi har på So lektioner arbetat med värdegrundsfrågor gällande kränkande behandling och diskriminering. Vi har alltid varit noga med att utreda händelser gällande diskriminering och varit uppmärksamma på att det inte upprepas.

Ansvariga: Ansvarig pedagog.

- Rastaktiviteter.

Vi har under en kort period, arbetat med gemensamma rastaktiviteter under läsåret. I dessa aktiviteter har många elever deltagit. Årskurs 3-5 har, för att lära sig leda och

ta ansvar för lekar, haft rörelsepass ca 15 min. / dag för sin klass. Det har upplevts positivt av många.

Ansvariga: All personal på skolan.

Utvärdering av årets plan

Årets plan ska utvärderas Ht 2020

Genom:

- Sammanställning av trivselenkäterna.
- Arbetslagens läsårsutvärdering.
- Genomgång och analys av inkomna kränkingsanmälningar.

Ansvarig för att årets plan utvärderas: Rektor och kurator.

Främjande och förebyggande arbete under läsåret 2019-2020

- Mentorskap på Östmarks skola

En förutsättning för att vi ska uppnå målen för vår verksamhet är att vi lyckas skapa en god psykosocial och fysisk arbetsmiljö. När det finns en god anda, ett öppet och positivt klimat i klassrummet och i skolan så underlättar det våra möjligheter till måluppfyllelse. Eleven ska känna trygghet.

Flera delar är nödvändiga för att skapa det klimat vi vill ha. En är att varje elev känner sig sedd som individ och samtidigt synlig i en grupp. En annan är att varje elev ges och tar inflytande över sin och gruppens situation. En tredje är att varje elev har en relation till sin mentor som vilar på en professionell grund och vars syfte är att stärka och utveckla elevens lärande.

Ansvariga: Ansvarig mentor.

- Klassråd

Varje klass träffas minst 1gång/månad för att bl.a. diskutera frågor om trivsel och miljö samt förbereder frågor som ska diskuteras vidare i elevrådet. Vid behov anordnas klassråd oftare.

Ansvariga: Ansvarig pedagog i klass.

- Elevråd

Skolans elevråd sammanträder 1 gång/månad. I elevrådet ingår en elev från varje klass.

Ansvariga: Ansvarig pedagog i klass.

- Värdegrundsarbete, diskrimineringsgrunder, barnkonventionen

Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en skolmiljö där alla barn och elever känner sig trygga och utvecklas.

Ansvariga: Alla på skolan.

- Trivselprogrammet.

Vi kommer att ha två personer ur personalen som kommer att utbildas inom det s.k. Trivselprogrammet. Detta är ett program för aktivitet och inkludering i skolan och som syftar till att bygga goda vänskapsrelationer mellan eleverna. De utsedda trivselledarna kommer, tillsammans med valda elever, att hålla i styrda aktiviteter under rasttid. Inkludering, vänlighet och respekt kommer att vara ledorden för hela det här konceptet.

Ansvariga: Trivselledaransvariga på skolan.

- Ordningsregler

Skapa tydliga positiva förväntningar för hur vi interagerar med varandra. Synlig- och tydliggöra de regler som skolan har både för personal, elever och vårdnadshavare. Våra ordningsregler finns bifogat på sid 12.

Ansvariga: All personal.

- Vårdskap

Personalen turas om att vara rast-, mat- och bussvärd för att finnas tillgänglig för eleverna. Vuxennärvaro för att skapa trygghet hos eleverna.

Ansvariga: All personal på skolan.

- Trivselenkät

Enkät genomförs 1 gång per läsår för att granska trivsel och upptäcka ev. förekomst av diskriminering eller kränkande behandling

Ansvariga: Rektor ock kurator.

- Utvecklingssamtal

Utvecklingssamtal hålls en gång per termin med elev och vårdnadshavare.

Ansvariga: Ansvariga mentorer.

Om kränkningar upptäcks hanteras detta enligt ordning som framgår på sid 13.

Åtgärder 2019/2020

- Vi kommer att arbeta för att förebygga diskriminering och kränkningar så att eleverna känner sig trygga och får mer arbetsro.

Ansvariga: All personal på skolan.

- Vi kommer att ha två personer ur personalen som kommer att utbildas inom det s.k. Trivselprogrammet. Detta är ett program för aktivitet och inkludering i skolan och som syftar till att bygga goda vänskapsrelationer mellan eleverna. De utsedda trivselledarna kommer, tillsammans med valda elever från åk 3 och 5, att hålla i styrda aktiviteter under rasttid. Inkludering, vänlighet och respekt kommer att vara ledorden för hela det här konceptet.

Ansvariga: Trivselledaransvariga.

- För att öka tryggheten på skolan kommer vi även att arbeta med aktiviteter i åldersblandade grupper där de äldre eleverna stöttar de yngre.

Ansvariga: All personal.

- Vi kommer under SO lektionerna att jobba med värdegrundsfrågor med utgångspunkt från barnkonventionen, arbetet kommer även att följas upp på fritids. Vi kommer att fortsätta arbeta med språkbruket i värdegrundsarbetet. (se ovan)

Ansvariga: Ansvarig pedagog.

- Kurator kommer att gå igenom med åk 3 -5 hur man blir trygg och säker på nätet (chattar, spel och sociala medier)

Ansvariga: Kurator.

Kommunikation

Planen mot kränkande behandling presenteras genom utskick via mejl till alla vårdnadshavare. Elever och vårdnadshavare får då komma med synpunkter innan planen fastställs. Den fastställda planen finns också aktuell på kommunens hemsida.

Bilaga 1.

Ordningsregler 2019/2020

Våra ordningsregler är viktiga för att skapa en god atmosfär och trivsel för både elever och personal. Skolan är en gemensam arbetsplats och vi har ett gemensamt ansvar att skapa en trygg och harmonisk stämning här. Anslås på flera ställen på skolan!

På vår skola

- respekterar vi varandra och varandras åsikter.
- accepterar vi inte diskriminering eller kränkande behandling.
- vill vi att alla ska känna gemenskap och att alla ska få vara med.
- är vi rädda om våra och skolans saker.
- är matsalen en plats för trevliga, gemensamma måltider.
- uppträder vi mot andra som vi själva vill bli behandlade.
- använder vi ett vårdat språk

I de fall som ovanstående ordningsregler inte följs, innebär det att skolan vidtar de åtgärder som bedöms nödvändiga.

Bilaga 2.

Rutiner vid diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling

Hur anmäler elev eller vårdnadshavare

Vårdnadshavare och elever kan vända sig till någon av skolans personal för att göra en anmälan om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

När elev eller vårdnadshavare upplever att en kränkning sker, att eleven själv är kränkt eller att en kamrat utsatts för kränkande behandling tas kontakt med mentor, elevhälsa eller rektor.

Rektors anmälningsskyldighet

När en anmälan lämnats till rektor, informerar rektor Barn- och utbildningsförvaltningen om att diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling har skett. Om det bedöms att behov finns, startas en utredning. Rektor meddelar Barn- och utbildningsförvaltningen när ärendet avslutas.

Rutinerna för utredning efter att anmälan gjorts

Alla som får kännedom om kränkande behandling har ansvar att reagera och agera i direkt anslutning till den aktuella händelsen. Den direkt berörda personalen gör anmälan till rektor.

Beträffande situationer där personal utsätter elev för kränkning skall rektor informeras omgående. Rektor utreder ärendet.

När elev utsätts för kränkning av annan elev/elever, och detta har kommit till skolans kännedom sker följande:

1. Den direkt berörda personalen lämnar anmälan omgående **till rektor**, som i sin tur anmäler till huvudman. Rektor beslutar om ärendet ska avslutas eller om det krävs vidare utredning.
Kurator informeras och tar del av den anmälade lärarens och mentors dokumentation.

Direkt berörd personal ansvarar för att bedöma situationen och samtalar med berörda elever. Direkt berörd personal informerar vårdnadshavare och meddelar mentor och delger kopia av kränkingsanmälan. **Mentor** informerar vårdnadshavare och gör en bedömning om vidare samtal behövs. Informerar eleverna om nästa steg, i den händelse att kränkningarna fortsätter. **Mentor** har dokumentationsansvar vid dessa samtal.

2. **Elevhälsan** behandlar ärendet skyndsamt och **kurator** är, i första hand, dokumentationsansvarig vid vidare utredning med ytterligare stöd från elevhälsan.
3. **Kurator** arbetar direkt med elever under vidare utredning och genomför samtal med:
 - den utsatte eleven/eleverna
 - kamrater eller andra som funnits runt situationen
 - den/de som utsatt elev/eleverna för kränkning
4. Uppföljning sker genom samtal med berörda elever för att konstatera att kränkning upphört. **Kurator** gör en skriftlig sammanfattning och avslutar ärendet. Berörda vårdnadshavare informeras.
5. Om kränkningen fortsätter trots att ovanstående åtgärder vidtagits, görs en ny anmälan om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.
6. Dokumentation förvaras i PMO.

Blanketten "Anmälan till rektor" finns på: intranätet/blanketter/Barn-och utbildning/förskoleklass, grundskola, grundsärskola/kränkingsanmälan

Bilaga 3.

Definitioner

Vad är diskriminering?

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och missgynnandet har samband med de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. I verksamheterna är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Direkt diskriminering

En elev får inte missgynnas genom särbehandling på grund av någon av de sju diskrimineringsgrunder som lagen omfattar.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Vad är trakasserier?

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Definitionen gäller trakasserier mellan elever. Om någon ur personalen utsätter ett barn/elev för trakasserier benämns det diskriminering.

Vad är kränkande behandling?

Gemensamt för all kränkande behandling är ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers värdighet.

Kränkande behandling kan både vara synliga och handfasta men också dolda och subtila.

Exempel på kränkande behandling kan vara:

- Fysiska t.ex. att bli utsatt för slag och knuffar.
- Verbala t.ex. svordomar, könsord, förolämpningar och hotelser.
- Psyko-sociala t.ex. att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning.
- Text- och bild t.ex. klotter, brev, lappar, e-post, sms samt sociala medier.

Trakasserier och kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer, riktas mot en eller flera och kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

